

“Lo riu és vida” de la gent de l'Ebre

El Plan Hidrológico Nacional ha revolucionat la gent de l'Ebre. De posar-se en marxa el riu quedaria amb un cabdal insuficient pel manteniment físic del delta i de llurs recursos naturals: la pesca, l'agricultura i el turisme. El pla redueix l'aigua que arriba al mar a menys de 100 m³ per segon, quan el mínim necessari, segons la gent del país i la Generalitat, hauria de ser de 200 m³. Aquesta insuficiència de cabdal, sobretot a l'estiu i en anys de sequera, provoca que la sal del mar puja riu amunt amb les conseqüents repercussions sobre els recursos naturals del territori.

El delta i les seves dues banyes retrocedeixen any rere any, sobretot la de la dreta. Durant els darrers 50 anys l'he vist retrocedir a la part d'Amposta i la Ràpita entre 50 a 100 metres de doblària.

Per tant, existeixen dos problemes greus: el primer, la retrocessió del Delta, i el segon, la reducció dels cabdals que arriben al mar. Ecològicament, tots dos, si no se solucionen, representen un autèntic desastre pel futur de les Terres de l'Ebre, per la gent que hi viu i per la reserva natural com a tal, de les més rellevants del sud del continent. Els dos problemes no són irresolubles i cal cercar les solucions adequades entre el ministeri, la Unió Europea i la Generalitat, juntament amb els representants coneixedors de la zona.

Com antecedent al tema de la retrocessió del Delta, cal advertir que el seu gran creixement va coincidir amb la rabassa de les terres immediates al riu i els seus afluents, com a conseqüència del augment demogràfic des del segle XIX i principis del XX. Amb les millores sanitàries, els pobles dedicats al sector primari van anar creixent i es van haver de cercar noves terres de conreu, un cop les planes i les millors zones de cada terme municipal ja es conreaven des de feia segles. Les noves generacions que no tenien cabuda dins el tronc principal familiar hagueren d'arabassar terres marginals, boscos i codolars per sobreviure. La desaparició de molts arbrats salvatges que protegien la capa

Manifestants en defensa de l'Ebre, el març passat ■ ELISABETH MAGRE / ARXIU

de la terra, les noves llaurades sobre les terres ermes i la construcció de margenes per aplanar les superfícies, provocaren en el moment de ploure torrencialment, grans arrossegaments de graves que s'anaren dipositant al delta. En pocs anys, miraculosament, s'engrandí tant com amb dotzenes de segles. Això provocà nous assentaments d'habitants immi-

“Les solucions són cares -molt cares- però possibles, i el Delta de l'Ebre no pot desaparèixer”

grats que van arribar a la zona des de València, els Ports i des d'Ucràina. Es van desinfectar les terres, s'hi van portar les aigües pels canals i s'hi van plantar els arrossos. Avui, a aquesta població no se li pot negar allò que disposa després d'haver tingut grans privacions, malures i sacrificis per convertir terres ermes i llacs interiors en fructífers conreus.

El Delta no pot morir i, com diuen la gent de l'Ebre, “lo riu és vida”. Aquests dipòsits de sorres arrossega-

des per la mateixa aigua no arriben al final coincidint en el moment que s'anaren construint els embassaments riu amunt. Aquests estan plens de sorra de les conques, reduint llur capacitat hídrica i la solució per aquest problema seria el buidar aquests llims mecànicament, descarregant-los al mateix riu que novament s'anirien dipositant al delta, evitant-ne el seu retrocés. Una altra solució seria la construcció de dics protectors, com funcionen a Holanda, evitant l'erosió de la terra per la força del mar. I pel que representa a l'aigua, mai es pot renunciar al cabdal dels 7.000 m³ anuals, que augmentarien en el moment del buidatge de les sorres dels embassaments. Personalment crec que aquests cabdals resulten curts per les necessitats del delta però aquesta és la petició de la gent del territori i l'hem d'acceptar com a bona... Les solucions són cares -molt cares- però possibles, i el Delta no pot desaparèixer, com tampoc haurien de minvar els recursos hídrics actuals que farien perillar el ritme de vida normal de la zona i es perdria, a la vegada, una zona humida única, reserva natural de la Terra.